

20. prosince 1920, učiněné při dobrovolném rozvodu manželství, neboť jím vyřkl opatrovnický soud jen, že Bedřich S. je povinen vydati své manželce Marii S-ové nezletilého Bedřicha S-a a »platiti též e na jeho výživu a výchovu 300 Kč měsíčně«, jak se již předem o tom rodiče dohodli pro případ, že by se otec Bedřich S. vystěhoval z tehdejšího svého bytu, což se také stalo. Opatrovnický soud v usnesení tehdy výslovně zdůraznil, že nastal případ v ujednání rodičů již předvídaný. Dohoda ze dne 20. prosince 1920 byla uzavřena mezi manžely, a již v dohodě se stalo ujednání mezi nimi, že, nastane-li případ svrchu zmíněný, přijde i nezl. Bedřich S. do výživy a výchovy matky, a otec Bedřich S. se zavázal platiti i na tohoto chlapce 300 Kč měsíčně. Je zřejmé, že se Bedřich S. ml. nestal ani z dohody ze dne 20. prosince 1920 ani z usnesení ze dne 10. prosince 1921 v příčině výživného osobou oprávněnou podle § 7 ex. ř., nýbrž že osobou tou byla jen jeho matka Marie S-ová jako spolusmluvnice Bedřicha S-a, která však zatím již zemřela. Ze spisů není viděti, že matka byla ustanovena opatrovníci nezletilého syna pro tuto věc a že jednala jeho jménem. První soud posoudil tudíž v podstatě věc správně, zamítнув návrh na povolení exekuce.

Čís. 12808.

Ujednání mezi věřitelovým zmocněncem a třetí osobou, podle něhož věřitelův zmocněnec vydraží zabavené předměty tak, aby věřitel byl kryt, a třetí osoba měla pak převzít od věřitelova zmocněnce vydražené předměty za cenu, za kterou je tento vydraží, nepřiči se ustanovení dvorského dekretu ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 14. září 1933, Rv II 600/33.)

Žalobce Leopold K. podal prostřednictvím žalovaného jako svého právního zástupce návrh na povolení exekuce k vydobytí pohledávky 5000 Kč s 5% úroků ode dne 22. dubna 1929 a útrat předcházejících 407 Kč zabavením a prodejem movitých věcí dlužníka Jana M-a. Exekuce byla podle návrhu povolena usnesením okresního soudu ze dne 13. června 1930, útraty návrhu určeny byly na 109 Kč a téhož dne byly pro vymáhanou pohledávku zabaveny jednak předměty pod pol. č. 1 a 2 zájemního zápisu, již pro vymáhajícího věřitele Eduarda H-a pro pohledávku 226 Kč 40 h s přísl. zabavené, jednak další předměty sepsané a popsané pod pol. čís. 3—41. Všechny zabavené předměty byly odhadnuty na 3346 Kč 10 h, nejnižší podání činilo 1130 Kč a při veřejné dražbě dne 26. srpna 1930, k níž se dostavil jediný koupěchtivý Jan R., vydražil tento zabavené předměty za 1149 Kč. Výtěžek dražby byl rozvrhovým usnesením ze dne 10. listopadu 1930 rozdělen tak, že výtěžek 210 Kč za předměty pol. 1 a 2 ve výši 210 Kč po srážce nákladů 12 Kč 40 h, tedy 197 Kč 60 h byl přikázán vymáhajícímu věřiteli Eduardu H-ovi na jeho pohledávku s příslušenstvím 469 Kč 95 h, takže byla zapravena jen část příslušenství, kdežto výtěžek za předměty pol.

č. 3—41 ve výši 939 Kč po srážce nákladů 55 Kč, tedy 884 Kč byl přikázán vymáhajícímu věřiteli Leopoldu K-ovi (žalobci) na pohledávku 5000 Kč, úroky 341 Kč a útraty 647 Kč, dohromady tedy 5988 Kč, takže byla uhrazena jen část příslušenství, kdežto s jistinou vyšel K. úplně na prázdno. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Leopold K. na žalovaném svém právním zástupci náhrady škody 5.000 Kč a odůvodňoval žalobní nárok takto: Jeho zástupce Jan P. měl ujednání s Janem R-em, že P. vydraží zabavené předměty a že je potom R-ovi prodá za takovou cenu, aby žalobcova pohledávka i s příslušenstvím i s úroky a útratami byla úplně kryta, že však žalovaný, ačkoliv mu byl doručen žalobní edikt ze dne 6. srpna 1930, podle něhož se měla dražba konati dne 26. srpna 1930, neuvědomil o tom Jana P-a, třebas to byla jeho povinnost a třeba byl mimo to o to Janem P-em ještě zvlášť požádán a ujednání s Janem R-em mu bylo sděleno a Jan P. se dále v době od 6. srpna 1930 do dne dražby u něho v kanceláři informoval o stavu exekučního řízení. Tím se stalo, že zabavené předměty byly prodány jedinému kupci Janu R-ovi za nejnižší podání a na žalobce se dostalo jen 884 Kč, čímž byly uhrazeny jen jeho útraty 647 Kč a úroky do 29. března 1930, kdežto s celou jistinou 5000 Kč i s úroky 5% od 30. března 1930 vyšel na prázdno. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Odvolací soud opakoval důkaz výslechem svědků Jana R-a a Jana P-a a zjistil na základě jejich souhlasné výpovědi, že Jan P. vydraží zabavené předměty tak, by Leopold K. (žalobce) byl kryt a že potom R. od něho vydražené předměty převezme za cenu, za kterou je P. vydraží. Žalobce odůvodňoval nárok na náhradu škody proti žalovanému v žalobě především tím, že s Janem R-em ujednal Jan P., že zabavené předměty vydraží a R-ovi opět prodá za takovou cenu, by celá žalobcova pohledávka i s přísl., t. j. úroky a útratami byla kryta. Již toto tvrzení žaloby, jež za řízení v první stolici nebylo změněno, nelze vykládati jinak, než že Jan P. ujednal s R-em, že mu vydražené předměty prodá za takovou cenu, by pohledávka žalobcova i s příslušenstvím byla úplně kryta, že však nebylo ujednáno, že Jan P. zabavené předměty také vydraží za tolik, by z výtěžku dražby byla pohledávka žalobcova s úroky kryta. V tom smyslu vypověděl Jan P. u prvního soudu jako svědek, na jehož výpověď se odvolatel odvolává, že sdělil v kanceláři žalovaného, že zabavené předměty koupí sám ve veřejné dražbě a že je potom prodá R-ovi, by pohledávka žalobcova i útraty byly kryty. Takové jednání znamenalo by, ačkoliv to výslovně ujednáno nebylo, že Jan R. se měl zdržeti podávání, ačkoliv zabavené předměty měly pro něho zvláštní cenu, poněvadž byl u dlužníka M-a zaměstnán, jak udal ve své svědecké výpovědi u odvolacího soudu a ačkoliv chtěl předměty koupiti. Takové ujednání však je dvorským dekretem ze dne 6. června 1838 čís. 277 sb. z. s. zakázáno, a prohlášeno za neplatné a žalobce proto o toto neplatné ujednání nemůže opíratí nárok na náhradu škody. Totéž platí i pro případ, že se vychází z obsahu ujednání potvrzeného svědky Janem R-em a Janem P-em u odvolacího soudu, neboť i podle něho se měl Jan R. zdržeti podávání. Mimo to, kdyby se měl Jan P. zacho-

vati podle tohoto ujednání a R-em a vydražiti zabavené předměty tak, aby pohledávka žalobcova i s příslušenstvím byla kryta, byl by musel ať již by se byl dostavil k veřejné dražbě jako jediný kupec, nebo ať by se byli dostavili i jiní kupci, učiniti za předměty pol. čís. 1 a 2, jejichž odhadní a tedy i vyvolací cena činila 620 Kč a na nichž měl první zástavní právo Eduard H., nejnižší podání 210 Kč nebo vůbec nedražiti, za další předměty pol. 3-41, jejichž odhadní a vyvolací cena činila 2.726 Kč 10 h, takže nejnižší podání podle § 277 ex. ř. činilo 908 Kč 70 h, by byl musel nabídnouti 5.988 Kč, kolik činila pohledávka žalobcova s přísl. a dále i to kolik činily náklady na odhad a na dražbu, totiž 167 Kč 40 h, tedy by byl musel podati 6.155 Kč 40 h, což je o 125% více než činila odhadní a vyvolací cena a docela více než šestkrát tolik, kolik činilo nejnižší podání. Byl by tedy musel Jan R. zaplatiti Janu P-ovi za všechny vydražené předměty 6.155 Kč 40 h plus 210 Kč, t. j. 6.365 Kč 40 h, ačkoliv sám jako svědek u odvolacího soudu je odhadoval na 4.000—5.000 Kč. Tak si ujednání Jan R. jistě nevykládal i když znal, jak udal, přibližně výši pohledávky K-ovy. Ostatně by i u Jana P-a při předepsaném vyvolávání zabavených předmětů jednotlivě (§ 276 ex. ř.) bylo třeba obtížných výpočtů, kolik může a musí za každý vyvolávaný předmět, jež teprve u dražby byly odhadovány podati, aby došlo na konečné podání 6.365 Kč 40 h. Nehledíc tedy ani k tomu, že ujednání Jana R-a s Janem P-em pro neurčitost nebylo platné, šlo o ujednání, přičící se zákonnému zákazu a proto nicotné (§ 879 obč. zák.) a o takové ujednání nemůže žalobce opíratí nárok na náhradu škody.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by znova o ní jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zjištěno je nižšími soudy, že Jan P. jako žalobcův zmocněnec nebyl zaviněním žalovaného uvědoměn o dražbě věcí zabavených žalobcem Janu M-ovi, na kteréžto věci našel P. kupce v osobě Jana R-a. Podle směrodatného zjištění odvolacího soudu bylo pak mezi P-em a R-em ujednáno, že P. vydraží zabavené předměty tak, aby žalobce byl kryt, a že potom R. převezme od P-a vydražené předměty za cenu, za kterou je tento vydraží. Nelze souhlasiti s odvolacím soudem, který na základě tohoto zjištění usoudil, že M. se měl podle této smlouvy zdržeti podávání při dražbě, takže by šlo o neplatnou úmluvu podle dvorského dekretu ze dne 6. června 1838 č. 277 sb. z. s. Zmíněný dekret chce totiž zabrániti maření nabídek a účastenství koupěchtivých při dražbě, k čemuž uvedená smlouva nečelila. Podle této úmluvy nepřevzal R. nikterak závazek, že se nedostaví k dražbě a zdrží podávání, naopak měl úplnou volnost dražby se účastniti, což přece nevyklučovalo možnost koupě se strany P-a. Zmíněné jednání není též neurčité, jak mylně za to má odvolací soud, který ostatně ani neuvádí, v čem vidí neurčitost, nýbrž je zcela určité, takže odvolací soud neprávem zamítl žalobní žádost pro neurčitost ujednání, aniž se obíral následkem mylného práv-

ního svého názoru výši škody. Na základě uvedeného zjištění odvolacího soudu prokázána je totiž též příčinná souvislost mezi zaviněním žalovaného a škodou žalobci povstalou. Odvolací soud neobíral se však výši škody, nezjistiv, zda se mohl P. vůbec dražby účastnit, zda žalobci vzešla vskutku škoda v zažalované výši, zejména, zda měl P. dostatek peněz nebo možnost si je vypůjčiti, by vydražil zabavené předměty tak, aby žalobce byl úplně kryt a věděl-li, v jaké výši má jednotlivé předměty vydražiti, jakož i vzhledem k výpovědi Jana R-a při odvolacím líčení, platilo-li ujednání zmíněné i v případě, že by se k dražbě dostavil jen jediný koupěchtivý. Následkem nesprávného posouzení věci (§§ 496 čís. 3, 513 c. ř. s.) zůstalo řízení odvolací kusým a neúplným. Aniž bylo třeba obirati se dále uplatněným dovolacím důvodem § 503 čís. 3 c. ř. s. bylo důsledkem toho zrušiti podle § 510 c. ř. s. rozsudky nižších soudů a věc vrátiti prvému soudu k doplnění a novému rozhodnutí.

Čís. 12809.

Pro trvání přednostního zástavního práva pro příspěvky Úrazové pojišťovny dělnické není rozhodná doba, na kterou příspěvky připadají, nýbrž doba jich splatnosti.

(Rozh. ze dne 15. září 1933, R I 628/33.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za nemovitost vydraženou exekučně dne 14. března 1933, přikázal s o u d p r v é s t o l i c e Úrazové pojišťovně dělnické na nedoplatcích od 14. března 1931 do 31. března 1931 poměrnou část ze čtvrtletního nedoplatku 20 Kč — 4 Kč a na nedoplatcích od 1. dubna 1931 do 14. března 1933 120 Kč 95 h. R e k u r s n í s o u d k rekursu Úrazové pojišťovny dělnické napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Rekurentka vytýká napadenému usnesení, že se dnem 15. července 1931 stal splatným úrazový příspěvek, předepsaný na dobu od 1. ledna 1931 do 30. června 1931 částkou 20 Kč, takže tato částka měla býti přikázána celá a nikoliv jen poměrnou částkou 4 Kč, čímž prvý soud ustanovení § 265 z. č. 76/27 mylně vyložil. Rekurs jest bezdůvodný. Podle § 265 zák. čís. 76/27 mají nedoplatky na dani pozemkové a domovní s přírážkami a s příslušenstvím, jež se staly splatnými v posledních dvou letech, počítajíc nazpět od dne udělení příklepu, přednost přede všemi knihovními pohledávkami ve smyslu § 216, druhý odstavec, ex. ř. a této výhody požívají též dvouleté nedoplatky Úrazové pojišťovny dělnické v Praze. Pro zákonné přednosti nedoplatků Úrazové pojišťovny dělnické není však rozhodná, jak mylně má za to rekurentka, doba, kdy byly příspěvky splatné, nýbrž doba, na kterou za poslední dvě léta přede dnem příklepu nedoplatky připadají. V souzeném případě připadají za dobu od 14. března 1931 do 14. března 1933, kdy vnucená dražba byla povolena a jen na tuto dobu připadající příspěvky lze rekurentce přiznati v pořadí předností.